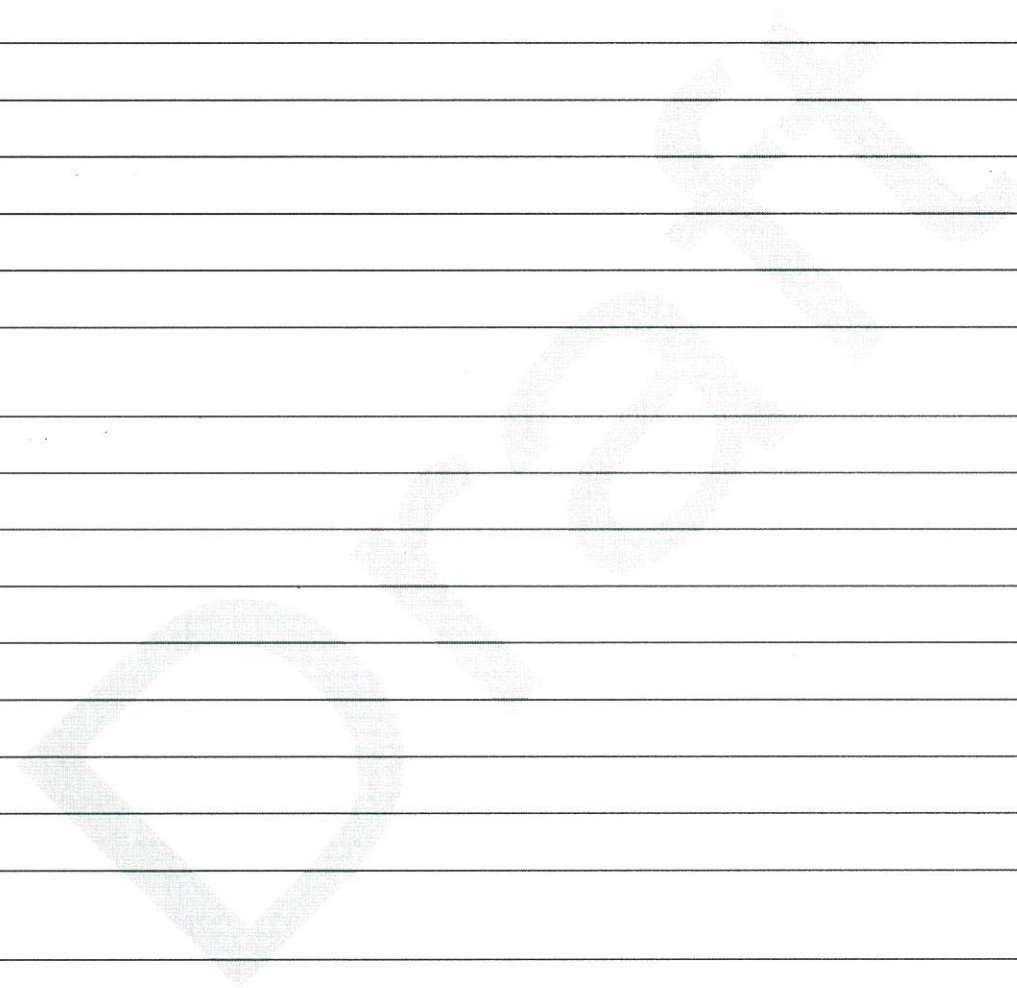

አስተያየት

Lined writing area with horizontal lines.

Lined writing area with horizontal lines and a large diagonal watermark.

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የትምህርትና ስልጠና ባለስልጣን

FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

Education and Training Authority

መመሪያ ቁጥር.....

የከፍተኛ ትምህርት እና የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት የጥራት አዲት

መመሪያ

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ የአስፈጻሚ አካላትን ስልጣን እና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 1263/2014 አንቀጽ 19 ንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ የከፍተኛ ትምህርት እና የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት የጥራት አዲት መመሪያ ቁጥር -----/2016” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

በከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር 1152/2011፣ የሚንስትሮች ምክር ቤት የባለስልጣንን ተግባርና ኃላፊነት ለመወሰን ባወጣው ደንብ ቁጥር 515/2014 እና የቴክኒክና ሙያ አዋጅ ቁጥር 954/2008 ላይ የተሰጡት ትርጓሜዎች እንዳሉ ሆነው በዚህ መመሪያ ውስጥ የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

- 1/ “ደንብ” ማለት የኢ.ፌ.ዲ.ሪ የትምህርትና ስልጠና ባለስልጣን አደረጃጀት፣ ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣው የሚንስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 515/2014 ነው፤
- 2/ “ተቋም” ማለት የመንግስት እና የግል የከፍተኛ ትምህርት ወይም የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና የሚሰጥ ተቋም ነው፤

- 3/ “የክፍተኛ ትምህርት” ማለት በቅድመ እና ድህረ ምረቃ ደረጃ የሚሰጥ ትምህርት ነው።
- 4/ “ጥራት አዲት” ማለት ተቋማት የዘረጉት የውስጥ ጥራት ማረጋገጫ ስርዓት እየተተገበረ እና ውጤታማ መሆኑን የሚረጋገጥበት ግምገማ ነው።
- 5/ “የውስጥ ጥራት ማረጋገጫ ሥርዓት” ማለት ተቋማት የሚሰጧቸውን የትምህርት ወይም ስልጠና ጥራት ለማስጠበቅ የሚዘረጉት እና በየጊዜው እየተሻሻለ የሚሄድ የውስጥ ጥራት ማስጠበቅ ስርዓት ነው።
- 6/ “ግለ-ግምገማ” ማለት ተቋማት በጥራት ማስጠበቂያ የትኩረት መስኮች መሠረት ራሳቸውን በመገምገም ያላቸውን ጥንካሬና ክፍተቶች የሚለዩበት ግምገማ ነው።
- 7/ “የግለ-ግምገማ ሪፖርት” ማለት የተቋማትን አጠቃላይ የግለ ግምገማ ሂደት፣ ውጤትና በግለ ግምገማው የተገኙትን ክፍተቶች የሚያስተካክሉበት ቀጣይ እቅድ የያዘ ሪፖርት ነው።
- 8/ “የጥራት አዲት ገለፃ” ማለት የጥራት አዲት ከመከናወኑ በፊት ለተቋሙ ስለ ጥራት አዲቱ ዓላማ እና ውጤት፣ ሂደት እንዲሁም ለጥራት አዲት ስለሚደረግ አጠቃላይ ዝግጅት የሚደረግ የግንዛቤ ማስጨበጫ ገለፃ ነው።
- 9/ “የጥራት ማሳልበቻ እቅድ” ማለት ተቋማት በግለ ግምገማ ሂደት የለዩዋቸውን እና በጥራት አዲት ተለይተው ምክረ ሀሳብ የተሰጠባቸውን ክፍተቶች ለማሻሻል የሚያዘጋጁት እቅድ ነው።
- 10/ “የጥራት አዲት ክትትል ግምገማ” ማለት የጥራት አዲቱ ምክረ ሀሳቦች በሚጠበቀው ደረጃ ስለ መተግበራቸው ለማረጋገጥ የሚደረግ ግምገማ ነው።
- 11/ “የውጭ ጥራት አዲተሮች” የባለስልጣኑ ቋሚ ሰራተኞች ያልሆኑና የአዲተርነት ስልጠና ወስደው በጥራት አዲት ስራ ላይ የሚሳተፉ ባለሙያዎች ናቸው።

12/ “የጥቅም ግጭት” ማለት በጥራት አዲት የግምገማ ሂደቱ ወይም ውጤቱ ላይ አሉታዊ ወይም አወንታዊ ተፅኖ ሊፈጥር የሚችል በተቋማት እና በጥራት አዲተሮች መካከል የተፈጠረ ግንኙነት ነው፤

13/ “ምክረ ሀሳብ” ማለት በጥራት አዲት ግኝቱ መሠረት ማሻሻያ በሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች ላይ በባለስልጣኑ የሚሰጡ የማስተካከያ አቅጣጫዎች ናቸው፤

14/ “ሙሉ ለሙሉ የሚሠራ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት” ማለት በእያንዳንዱ የጥራት አዲት ስታንዳርዶች ስር የሚገኙ አብዛኞቹ የጥራት አዲት ጋይድላዮኖች ሙሉ ለሙሉ ተሟልተው ሲገኙ እና ጥቂት ጋይድላዮኖች ብቻ በከፊል የተሟሉ ሲሆን የጥራት አዲት ለተከናወነበት የከፍተኛ ትምህርት ወይም የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ተቋም የሚሰጥ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት የውጤታማነት ደረጃ ነው፤

15/ “የተሟላ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት” ማለት በእያንዳንዱ የጥራት አዲት ስታንዳርዶች ስር የሚገኙ አብዛኞቹ የጥራት አዲት ጋይድላዮኖች ተሟልተው ሲገኙ እና ጥቂት የጥራት ጋይድላዮኖች ብቻ የተጓደሉ ሲሆን የጥራት አዲት ለተከናወነበት ተቋም የሚሰጥ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት የውጤታማነት ደረጃ ነው፤

16/ “ውስን የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት” ማለት በእያንዳንዱ የጥራት አዲት ስታንዳርዶች ስር የሚገኙ አብዛኞቹ የጥራት ጋይድላዮኖች ያልተሟሉ እንዲሁም የጥራት አጠባበቅ ስርዓቱ ውጤታማ ላልሆነ ተቋም የሚሰጥ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት የውጤታማነት ደረጃ ነው፤

17/ “የእውቅና ግምገማ ደብዳቤ” ማለት በጥራት አዲት ሂደት አልፎ ሙሉ ለሙሉ የሚሠራ እና የተሟላ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓት ውጤታማነት ደረጃ ላገኙ የከፍተኛ ትምህርት ወይም የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ተቋማት ለእውቅና ግምገማ ብቁ መሆናቸውን የሚገልፅ ለተቋማቱ የሚሰጥ ደብዳቤ ነው፤

18/ “ዳግም ክትትል” ማለት በጥራት አዲት ሂደት አልፎ የውስጥ ጥራት አጠባበቅ ስርዓታቸው ውጤታማ ባልሆኑ ወይም ውስን የጥራት አጠባበቅ ስርዓት ደረጃ ባላቸው ተቋማት ላይ የሚደርግ የክትትል ግምገማ ነው፤

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ፤

ሀ) በኢትዮጵያ ውስጥ በሚንቀሳቀስ ማንኛውም የመንግስት እና የግል እንዲሁም ከውጭ ለሚመጣ የከፍተኛ ትምህርት ተቋምና የትምህርት ፕሮግራም

ለ) በፌዴራል ደረጃ ለተቋቋመ እና ከውጭ ሀገር ለሚመጣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት

ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ ውስጥ ጥራት ማህልበቻ ስርአት፣ የጥራት ኦዲት ቅድመ ሁኔታዎች እና የጥራት ኦዲት መገምገሚያ ስታንዳርዶች

4/ የተቋማት የውስጥ ጥራት ማጎልበቻ

- ሀ) ማንኛውም ተቋም በየጊዜው የሚሻሻል የውስጥ ጥራት ማጎልበቻ ስርዓት ሊኖረው ይገባል፤
- ለ) ማንኛውም ተቋም በባለስልጣኑ የተለዩ ጠንካራ ጎኖችን የመጠበቅ ወይም የማሻሻል እና የተሰጡ ምክረ ሀሳቦችን መተግበር ይኖርበታል፡፡

5/ የጥራት ኦዲት ጥያቄ ለማቅረብ መሟላት የሚኖርባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

የጥራት ኦዲት ጥያቄ በተቋም ወይም በፕሮግራም ደረጃ የሚያቀርብ የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ወይም በተቋም ደረጃ የሚያቀርብ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋም፡-

- ሀ) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 3 ሀ እና ለ ስር ከተዘረዘሩት ውስጥ አግባብነት ባለው አካል ትምህርት ወይም ስልጠና ለመስጠት የተቋቋመ ወይም ፈቃድ ያለው፤
- ለ) ቢያንስ አንድ ዙር ተማሪዎችን ያስመረቀ፤
- ሐ) ለጥራት ኦዲት እንዲዘጋጅ ከባለስልጣኑ ደብዳቤ የደረሰው ወይም ለእውቅና ግምገማ ያመለከተ፤
- መ) የከፍተኛ ትምህርት የፕሮግራም ጥራት ኦዲት እንደ አስፈላጊነቱ በባለስልጣኑ ተነሳሽነት ወይም በተቋማት ጥያቄ መሠረት ይሆናል፡፡

6/ የጥራት አዲት መገምገሚያ ስታንዳርድ

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተቋማዊም ሆነ የፕሮግሞ እንዲሁም የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ተቋማዊ የጥራት አዲት ግምገማ ባልሰለጣኑ በሚያወጣው ስታንዳርድ እና ውጤት አመላካቾች መሰረት ይከናወናል።

Draft

ክፍል ሦስት

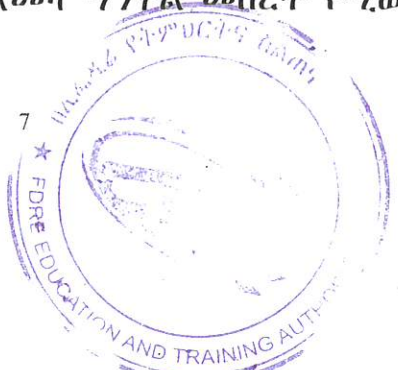
የጥራት አዲተሮች ምልመላና የቡድን አወቃቀር

7/ ስለ ውጭ ጥራት አዲተሮች ምልመላ እና ምደባ

- ሀ) የውጪ ጥራት አዲተሮች የሚመለመሉት ከትምህርት እና ስልጠና ተቋማት ወይም ከሙያ ማህበራት ወይም ከኢንዱስትሪ ወይም ከጥናትና ምርምር ተቋማት ሊሆኑ ይገባል፤
- ለ) በዚህ ክፍል በፊደል ሀ ስር ከተዘረዘሩ ተቋማት ባለሙያዎች የሚመለምሉት ባለስልጣን ባስቀመጠው የመመልመያ መስፈርት መሠረት መሆን ይኖርበታል፤
- ሐ) የጥራት አዲት ግምገማ ላይ የሚሳተፉ የውጭ አዲተሮች የአዲተርነት ስልጠና የወሰዱ ብቻ መሆን አለባቸው፤
- መ) የውጭ አዲተር ለአዲተርነት ሲመለመዱ አዲት ከሚደረገው ተቋም ጋር የጥቅም ግጭት ያለው ወይም የሌለው መሆኑን ለባለስልጣን ማሳወቅ ይኖርበታል፤
- ሠ) የውጭ አዲተሮች ምልመላ እና ምደባ ባለስልጣን በሚያወጣው የጥራት አዲተሮች መረጣና ምልመላ ማንዋል መሰረት ይሆናል፡፡

8/ የጥራት አዲት ቡድን አወቃቀር

- ሀ) ተቋማዊም ሆነ የፕሮግራም የጥራት አዲት ቡድን በአንድ የባለስልጣን ባለሙያ የሚመራ ሆኖ አራት የውጭ የጥራት አዲተሮችን የሚያካትት ይሆናል፤
- ለ) የጥራት አዲቱ የከፍተኛ ትምህርት ፕሮግራም ላይ የሚከናወን ከሆነ የሚሳተፉት የውጪ ጥራት አዲተሮች አዲት የሚደረገው የትምህርት መስክ ባለሙያዎች ብቻ ይሆናሉ፤
- ሐ) የጥራት አዲት ቡድን አባላት ተግባርና ሃላፊነት ባለስልጣን በሚያወጣው የጥራት አዲተሮች መረጣና ምልመላ ማንዋል መሰረት የሚወሰን ይሆናል፡፡

ክፍል 4

የጥራት አዲት አተገባበረ ሂደት

9/ ስለ ግለ ግምገማ

- ሀ) ማንኛውም የከፍተኛ ትምህርት ተቋም በባለስልጣኑ የጥራት አዲት ስታንዳርድ መሰረት በየጊዜው በተቋም ወይም በፕሮግራም ደረጃ ግለ-ግምገማ ማካሄድ ያለበት ሆኖ ለባለስልጣኑ የሚያቀርበው ግለግምገማ ሪፖርት ለአዲት ማመልከቻ ባቀረበበት ዓመት ያዘጋጀውን መሆን ይኖርበታል፤
- ለ) በአንቀጽ 3 ፊደል ለ ስር የተገለጹት ተቋማት በባለስልጣኑ የጥራት አዲት ስታንዳርድ መሰረት በየጊዜው በተቋም ደረጃ ግለ-ግምገማ ማካሄድ ያለባቸው ሆኖ ለባለስልጣኑ የሚያቀርቡት ግለግምገማ ሪፖርት ለአዲት ማመልከቻ ባቀረበበት ዓመት ያዘጋጀውን መሆን ይኖርበታል፤
- ሐ) ተቋማት ግለ ግምገማ የሚያደርጉት ባለስልጣኑ በሚያዘጋጀው የግለ ግምገማ ጋይድ ላይ መሰረት መሆን ይኖርበታል፤
- መ) ተቋማቶቹ ሆነ የፕሮግራም የግለ ግምገማ ሪፖርት ሁሉንም ካምፓሶች ባካተተ መልኩ በተቋም ደረጃ መዘጋጀት ይኖርበታል፤
- ሠ) የግለ ግምገማ ሪፖርት በባለስልጣኑ እና በውጭ አዲተሮች ሚስጥራዊነቱ የተጠቀበ መሆን ይኖርበታል፤
- ረ) ተቋሙ ያቀረበው የግለ ግምገማ ሪፖርት ማስተካከያ የሚያስፈልገው ከሆነ ምላሽ በተሰጠው በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ አስተካክሎ ማቅረብ ይኖርበታል፤ በተሰጠው የጊዜ ገደብ አስተካክሎ ካላቀረበ የአዲት ጥያቄውን በራሱ ፈቃድ እንዳቋረጠ ይቆጠራል፤
- ሰ) የማንኛውም ተቋም የግለ ግምገማ ሪፖርቱ ተቀባይነት ባገኘ በአራት ወር ጊዜ ውስጥ የጥራት አዲት ግምገማ መደረግ ይኖርበታል፤

10/ ቅድመ ጥራት አዲት

- ሀ) ተቋማት ስለ ትምህርትና ስልጠና ጥራት አጠባበቅ ስልጠና ከጠየቁ ባለስልጣኑ ስልጠናውን መስጠት
- ለ) ከሚገመገሙት ተቋም ጋር የጥቅም ግጭት ያለባቸው የውጭ አዲተሮች የጥራት አዲቱ እንዲያከናውኑ ሊመደቡ አይገባም፤
- ሐ) በማንኛውም ተቋም የጥራት አዲት ጉብኝት ከመደረጉ በፊት ስለጥራት አዲቱ ገለፃ ሊደረግ ይገባል።

11/ የጥራት አዲት ስለማከናወን

- ሀ) ተቋማዊም ሆነ የፕሮግራም የጥራት አዲት በተቋም ደረጃ የሚደረግ ሆኖ ተቋሙ ከአንድ በላይ ካምፓሶች የሚኖሩት ከሆነ በተመረጡ ካምፓሶች ጥራት አዲት መደረግ የሚኖርበት ሆኖ ባለስልጣኑ በሚያወጣው ካምፓሶችን የመምረጫ መስፈርት መሰረት ይመረጣሉ፤
- ሐ) እንደ አስፈላጊነቱ ባለስልጣኑ ከጥራት ማስጠበቂያ የትኩረት መስኮች ውስጥ አንዱ ወይም የተወሰኑት ላይ ብቻ መሰረት በማድረግ የጥራት አዲት ሊያከናውን ይችላል፤
- መ) የጥራት አዲት ቡድኑ በተቋሙ የቀረበውን የግለ ግምገማ ሪፖርት ትክክለኛነት ሰነዶችንና መረጃዎችን በመመርምር፤ ከተቋሙ ማህበረሰብ ጋር በመወያየት እና በአካል ምልከታ በማድረግ መረጃ መሰብሰብና ማጠናቀር ይኖርበታል፤
- ሠ/ ተቋሙ በጥራት አዲት ቡድኑ የሚጠየቁ መረጃና ማስረጃዎችን ማቅረብ ይኖርበታል፤

12/ የጥራት አዲት ሳይክል(ዑደት)

- ሀ) የአንድ ለእውቅና ግምገማ ብቁ የሚያደርግ ደብዳቤ ለ 5 ዓመታት ብቻ ያገለግላል፤

ክፍል 5

የጥራት አዲት ረቂቅ ሪፖርት ዝግጅት

13/ የሪፖርት ዝግጅት

- ሀ) በእያንዳንዱ ጋይድላይን እና ውጤት አመላካች መረጃ ሊሰበሰብበትና የተሰበሰበ መረጃ ሪፖርት ሊጠናቀቅበት ይገባል፤
- ለ) የተሰበሰበው መረጃ በእያንዳንዱ ጋይድላይን እና ውጤት አመላካች ተገምግሞ ጠንካራ ጎን ሊገለፅ ወይም ምክረ ሀሳብ ሊሰጥበት ይገባል፤
- ሐ) ሪፖርቱ በባለስልጣኑ የጥራት አዲት ሪፖርት አጻጻፍ ቅጽ መሰረት ብቻ መዘጋጀት ይኖርበታል፤
- መ) ረቂቅ ሪፖርቱ ተቋሙ ግብረ መልስ እንዲሰጥበት መላክ ይኖርበታል፤
- ሠ) ተቋሙ የተላከለት ረቂቅ ሪፖርት ላይ ግብረ መልስ በ5 የስራ ቀናት ውስጥ በጽሁፍ ለባለስልጣኑ ካላሳወቀ ሪፖርቱን ሙሉ ለሙሉ እንደተቀበለው ይቆጠራል፤

ክፍል 6

የክትትል ግምገማ፣ የጥት ኦዲት ሪፖርት፣ ህትመት እና የእውቅና ግምገማ ደብዳቤ

14/ ስለጥራት ኦዲት ክትትል ግምገማ

ሀ) የጥራት ኦዲት ሪፖርት ሪፖርቱ ለተቋሙ ይፋ ከሆነበት ቀን ጀምሮ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በተቋም ደረጃ የተዘጋጀ የጥራት ማህልበቻ እቅድ ለባለስልጣኑ ማቅረብ ይኖርበታል፤

ለ) ተቋሙ የጥራት ማህልበቻ እቅድ ባቀረበ በ 3 ወራት ጊዜ ውስጥ የክትትል ግምገማ መደረግ ይኖርበታል፤

ሐ) ተቋሙ ከአንድ በላይ ካምፓሶች የሚኖሩት ከሆነ በተመረጡ ካምፓሶች የክትትል ግምገማ የሚደረግ ሆኖ ባለስልጣኑ በሚያዘጋጀው ካምፓሶችን የመመምረጫ መስፈርት መሰረት ካምፓሶች የሚመረጡ ይሆናል፤

15/ የጥራት ኦዲት ሪፖርት ህትመት

ሀ/ የጥራት ኦዲት ሪፖርቱ በባለስልጣኑ እስኪታተም ድረስ ሚስጥራዊነቱ ሊጠበቅ ይገባል፤

ለ/ የፀደቀው ሪፖርት በባለስልጣኑ ተደራሽ የሚደረግ ይሆናል፡፡

16/ የጥራት ኦዲት አፈፃፀም ደረጃዎች

ሀ) ተቋማት በጥራት ኦዲት ስታንዳርድ ተገምግመው ሙሉ ለሙሉ የሚሠራ፣ የተሟላ ወይም ውስን የውስጥ ጥራት አጠባቅ ስርዓት ያላቸው በመባል በሦስት የውስጥ ጥራት አጠባባቅ የውጤታማነት ደረጃዎች ይመደባሉ፡፡

ለ/ ሙሉ ለሙሉ የሚሠራ እና የተሟላ የውስጥ ጥራት አጠባቅ ስርዓት ያላቸው ተቋማት በቀጥታ የእውቅና ግምገማ ጥያቄ ለማቅረብ ብቁ መሆናቸውን የሚገልጽ ደብዳቤ የሚሰጣቸው ይሆናል፤

ሐ/ ውስን የውስጥ ጥራት አጠባቅ ስርዓት ያላቸው ተቋማት የተሟላ የውስጥ ጥራት አጠባቅ ስርዓት ደረጃ ላይ እስኪደርሱ ድረስ የዳግም ክትትል ግምገማ ይደረጋል።

ክፍል 7

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

17/ የቅሬታ አቀራረብና አፈታት

በዚህ መመሪያ፣ በከፍተኛ ትምህርት እና በቴክኒክና ሙያ ስልጠና ተቋማት ስታንዳርዶች መሰረት የጥራት ኦዲት ውሳኔዎች ላይ ቅሬታ ያለው የትምህርትና ስልጠና ተቋም የኦዲት ሪፖርቱ ተደራሽ በሆነ በ 30 ቀን ጊዜ ውስጥ ለባለስልጣኑ ቅሬታውን ማቅረብ ይችላል።

18/ መመሪያውን ስለማሻሻል

ይህን መመሪያ ትምህርት ሚኒስቴር አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ሊያሻሽለው ይችላል።

19/ መመሪያው ተፈጻሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በፍትህ ሚኒስቴር ተመዝግቦ በትምህርት ሚኒስቴር ድረ ገፅ ለማህበረሰቡ ተደራሽ ከሆነበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

ብርሃኑ ነጋ (ፕሮፌሰር)

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ትምህርት ሚኒስቴር ሚኒስትር

